

Довідка
до проекту розпорядження обласної державної адміністрації
„Про схвалення проекту рішення обласної ради „Про обласний бюджет
Одеської області на 2021 рік”

Місцеві бюджети області на 2021 рік формуються і затверджуються відповідно до положень Бюджетного кодексу України та Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», схваленого Верховною Радою України. Дохідна і видаткова частини місцевих бюджетів, розраховані та сформовані на підставі діючого бюджетного і податкового законодавства.

Міжбюджетні трансферти визначені згідно Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік».

По місцевих бюджетах загальний ресурс на 2021 рік розраховано в умовах чинного законодавства (з трансфертами з держбюджету ЗУ «Про Державний бюджет на 2021 рік») та становитиме близько **27,9 млрд.грн.** порівняно до очікуваного 2020 р. **збільшення на 182,4 млн.грн. або на 0,7%.**

- **податки, збори та неподаткові платежі – 19 441,3 млн.грн.**
- **міжбюджетні трансферти – 8 463,7 млн.грн.:**
 - **субвенції освіти – 6 170,0 млн.грн.;**
 - **дотації з державного бюджету – 1 246,1 млн.грн.;**
 - **субвенції – 1 047,6 млн.грн.**

При визначенні обсягів місцевих бюджетів необхідно врахувати норми діючого у 2020 році фінансового та податкового законодавства, відповідно до норм чинного Податкового і Бюджетного кодексів України, та показники доведені листом Міністерства Фінансів України від 13.08.2020 № 05110-14-6/25074, від 18.09.2020 № 05110-14-6/28827 про особливості складання проектів місцевих бюджетів на 2021 рік, а інших законодавчих актів, та використовувати єдиний підхід, а саме:

- **податкова база при формуванні доходів місцевих бюджетів не змінюється та залишається на рівні 2020 року з урахуванням формування територіальних громад**
- **по заробітній платі – прогнозується**
 - **зростання мінімальної зарплати** – з темпом росту 112,0%, або з 1.01.2021 – 6 000 грн. з 1.12.2021 – 6 500 грн. (ЗУ «Про Держ. бюджет на 2021р») (2020 – 5 000 грн.);
 - **зростання середньомісячної зарплати** – з темпом росту 115,0% до 11 650 грн. (очікуване 2020 року 10 130 грн.) з урахуванням індексу інфляції
 - **по зарплаті** - враховано підвищення мінімальної заробітної плати та **I тарифного розряду в результаті зростання зарплати бюджетників з темпом росту 123,5 %;**
- на **медикаменти та харчування** враховано **індекс споживчих цін 107,3%;**
- на **оплату комунальних послуг та енергоносії** враховано індекс цін виробників промислової продукції **108,7%;**
- **інші видатки пропонуються передбачити на рівні 2020 року**

При формуванні дохідної частини обласного бюджету на 2021 р. в розрахунки закладені **показники, які впливають** на прогнозні надходження податків та зборів обласного бюджету:

- **фактичні надходження** доходів за 201 – 2020 рр.;
- **основні макропоказники економічного і соціального розвитку** України та Одеської області (2020р та прогнозні на 2021р, розраховані

Департаментом економічної політики та стратегічного планування), а саме **зростання макроекономічних показників по Одеській області:**

- ✓ індексу промислової продукції – 102,0%;
- ✓ реалізованої промислової продукції – 103,9%;
- ✓ обсягу експорту – 115,3%;
- ✓ обсягу капітальних інвестицій – 131,8%;
- ✓ обсягів виконаних будівельних робіт – 78,0%;
- ✓ середньомісячної зарплати – 115,0%.

Розрахунки обласного бюджету на 2021р. здійснено в умовах очікуваного виконання бюджету у 2020 році.

Обсяг доходів обласного бюджету з трансфертами **4 824,6 млн.грн.** порівняно до поточного року відбулось **зменшення на 1 110,6 млн.грн.**, або на **18,7%** за рахунок зменшення трансфертів з державного бюджету (виключено медичну субвенцію, зменшено додаткову та базову дотації), у т. ч.:

- **податки, збори та платежі – 2 864,5 млн.грн.** (58,8% заг. обсягу) до поточного року **зростання на 137,6 млн.грн.**, з темпом росту **105,0%**
- **міжбюджетні трансферти – 1 960,1 млн.грн.** (40,2% заг. обсягу) до поточного року **зменшення на 1 248,2 млн.грн.**, або на **38,9%**, у т.ч.:
 - **базова дотація – 18,8 млн.грн.**, зменшення до 2020р. **на 7,7 млн.грн.** або на **29%**;
 - **додаткова дотація – 341,5 млн.грн.**, зменшення до 2020р. **на 111,1 млн.грн.** або на **24,5%**;
 - **субвенції – 1 599,8 млн.грн.**, зменшення до 2020р. **на 1 129,6 млн.грн.** або на **58,6%**.

Загальний фонд (без трансфертів) розраховано у сумі **2 650,7 млн.грн.**, що більше очікуваних надходжень 2020р. **на 222,6 млн.грн.** або на **9,2%**;

Прогнозні показники по кожному виду надходжень на 2021р. розраховані виходячи з їх реальної оцінки, бази оподаткування та макропоказників економічного і соціального розвитку області на 2021 рік, на базі надходжень трьох попередніх років, очікуваного виконання за 2020 рік та діючих умов Податкового та Бюджетного кодексів.

Розрахунки виконано на базі інформацій, отриманих від Державної податкової служби в Одеській області, фінансових органів області, галузевих управлінь та департаментів, за якими закріплено контроль за справлянням відповідних платежів до бюджету.

Податок на доходи фізичних осіб є основним **бюджетоутворюючим податком**, на який у 2021 році припадає 85,4% **надходжень загального фонду облбюджету**. ПДФО розраховано на 2021 р. за методикою Міністерства фінансів України виходячи із базових надходжень трьох останніх років 2017-2019 років та з урахуванням очікуваних надходжень 2020 року. При розрахунку податку застосовувались норми р. IV Податкового кодексу України.

При розрахунках враховано основні показники росту заробітної плати:

- зростання мінімальної зарплати – на 01.01.2021 – 6 000 грн., з 1.12.2021 – 6 500 грн. (2020 - 5000грн.)
- зростання середньомісячної заробітної плати на 115,0 % до 11 650 грн. (очікуване 2020 року 10 130 грн) з урахуванням індексу інфляції;

Також при виконанні розрахунку ПДФО на 2021р. враховано законодавчі знижуючі фактори, що впливають на зменшення обсягів надходжень ПДФО:

- **Податкова соціальна пільга** у сумі **154,9 млн.грн.** розрахована виходячи з прожиткового мінімуму, який дає право на отримання *пільги* та визначено за даними ГУ ДПС в Одеській області.
- **Витрати**, що включаються до складу **податкового кредиту** (декларація про доходи) та **повернення податку** платнику через нарахування **податкової знижки** визначено в сумі **16,7 млн. грн.**

Враховано норми Податкового кодексу (розділ IV ПДФО):

- ✓ ставка 18% оподаткування заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат та винагород, які виплачуються платнику у зв'язку із трудовими відносинами;..
- ✓ ставка 18% для пасивних доходів, інвестиційних сертифікатів, дивіденди;
- ✓ ставка 5% для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, для продажу рухомого майна частіше 1 раз на рік, спадщини для членів сім'ї спадкоємця не першого ступеня;

Обсяг ПДФО визначений з урахуванням контингенту, розрахованого Державною податковою службою в Одеській області з урахуванням розрахунків фінансових управлінь міст та районів області, враховуючи вплив всіх перелічених факторів і чинників та з урахуванням зміни норм ст.66 Бюджетного Кодексу України, у **відрахуваннях 15%** від міст та районів області складає **2 265,0 млн.грн.** (60% відрахувань до бюджетів територіальних громад –9 060,1млн.грн.). **Збільшення обсягу на 2021р.** до очікуваного 2020. становить **246,9 млн.грн.** з темпом росту **112,2%** за рахунок зростання заробітної плати.

Розрахунки плати за **всі види ліцензій та сертифікати** виконано на базі інформацій, отриманих від Державної податкової служби в Одеській області, Офісу великих платників податків у м.Одесі, за якими закріплено контроль за справлянням відповідних платежів на суму **88,2 млн. грн.:**

- **ліцензії на оптову торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами - 31,9 млн.грн.,**
- **ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними та тютюновими виробами - 51,2 млн.грн.**
- **ліцензії та сертифікати - 1,16 млн.грн.**
- **ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв плануються на рівні – 80,4 тис.грн.,**
- **ліцензії на виробництво, зберігання, оптову та роздрібну торгівлю пальним – 3,9 млн.грн.**

Рентні платежі розраховані з урахуванням положень Бюджетного та Податкового кодексів України за даними Державної податкової служби в Одеській області та ОВПП у м. Одесі.

- **Рентна плата за спеціальне використання води** на 2021р. планується **12,8 млн.грн.**, що більше очікуваних надходжень 2020р на 0,7 млн.грн.
- **Рентна плата за користування надрами** планується **3,8 млн.грн.,** що більше очікуваних надходжень 2020 року на 233,5 тис.грн.
- **Плата за використання інших природних ресурсів** планується у сумі **1,5 млн.грн.**, що менше очікуваних 2020 року на 1,4 млн.грн.
- **10% податку на прибуток підприємств (крім державної власності),** прогнозний обсяг надходжень розраховано у сумі **263,5 млн.грн.,** що менше очікуваних надходжень 2020 року на 16,7 млн.грн.
- **Податок на прибуток підприємств обласної комунальної власності** розраховано згідно інформацій підприємств та організацій обласної комунальної власності у сумі **300,0 тис.грн.,** що менше очікуваних надходжень 2020 р. на 675,7 тис.грн.

➤ **Частина чистого прибутку комунальних підприємств** розраховано згідно інформацій підприємств та організацій обласної комунальної власності у сумі **53,1 тис.грн.**, що менше очікуваних надходжень 2020 року на 45,1 тис.грн., зменшення планується від автопідприємства по обслуговуванню облради та ОДА на 45,0 тис.грн.

➤ **Плата за оренду майна обласної комунальної власності** визначена за розрахунком управління з майнових відносин облради та структурних підрозділів облдержадміністрації у сумі **13,9 млн.грн.**, що більше очікуваних надходжень 2020 р. на 2,9 млн.грн. (Враховані рішення облради від 20.03.2009р. №794, від 30.12.2010р. №52, від 14.03.2018р. №685-VII «Про внесення змін до рішення облради від 02.04.2004р. №424–XXIV «Про надання в оренду майна обласних підприємств, установ та організацій»)

➤ **Оренда плата за водні об'єкти** розраховано у сумі **473,1 тис.грн.** До орендної плати за водні об'єкти включено плату за надані в оренду водні об'єкти місцевого значення визначену за розрахунками по укладених Одеською обласною радою та Одеською облдержадміністрацією договорах оренди водних об'єктів (38 договорів загальною площею 2189,9 га).

Спеціальний фонд

По спеціальному фонду (з власними надходженнями бюджетних установ) розрахований обсяг на 2021р - **213,8 млн.грн.**, що менше очікуваних надходжень 2020р. **на 85,0 млн.грн.** або **на 28,4%** через відсутність надходжень до цільових фондів.

➤ **Екологічний податок** відповідно до Бюджетного кодексу України зараховується до спецфонду у відрахуваннях 30% у сумі **11,3 млн.грн.**, що більше очікуваних надходжень 2020 року на 415,0 тис.грн. Обсяг визначено згідно розрахунків ГУ ДПС в Одеській області, ОВПП у м. Одесі, міст та районів, з урахуванням положень Податкового кодексу.

➤ **Грошові стягнення за шкоду навколишньому природному середовищу** розраховано у сумі **0,9 млн.грн.**, що на 145,2 тис.грн. або на 13,6% менше очікуваних надходжень 2020р. у відрахування до обласного бюджету **20%**. Надходження мають нестабільний характер та сплачуються тільки в результаті вчинення конкретних дій та заподіяній шкоді. Обсяг визначено згідно розрахунків міст та районів області за компенсацію збитків при днопоглиблювальних роботах, за знесення зелених насаджень, за скид дощових та талих вод та інші суми за інші порушення природоохоронного законодавства.

➤ **Кошти від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва** розраховано у сумі **67,1 тис.грн.**, що на 974,7 тис.грн. менше очікуваних надходжень 2020 р. визначено за розрахунками міст та районів області по кількості сільськогосподарських угідь, які на 2021р. планується вивести з сільськогосподарського користування.

➤ **Власні надходження бюджетних установ**, розраховано у сумі **184,3 млн.грн.**, що на 16,5 млн.грн. більше очікуваних надходжень 2020 р. Розрахунки проведено в розрізі департаментів та управлінь по установам, які утримуються за рахунок обласного бюджету по першій групі (включає: плату за послуги, надходження від господарської діяльності, оренду плату, кошти від реалізації майна) та по другій групі (включає: гранти, дарунки, благодійна допомога та кошти за дорученнями).

Бюджет розвитку в доходній частині спеціального фонду обласного бюджету на 2021р. складається з коштів відчуження майна обласної комунальної власності.

➤ **Надходження від відчуження майна обласної комунальної власності** прогножуються – **17,2 млн.грн.**, що більше очікуваних надходжень 2020 року на 11,7 млн.грн. Розрахунок надано управлінням з майнових відносин обласної ради.

1. Видаткова частина

Формування **видаткової частини обласного бюджету** виконано в умовах діючого бюджетного законодавства відповідно до доведених Міністерством фінансів України організаційно-методологічних вимог щодо складання проектів місцевих бюджетів та показників міжбюджетних трансфертів на 2021 рік.

У проекті рішення про обласний бюджет на 2021 рік враховано обсяги міжбюджетних трансфертів та інші положення, необхідні для формування місцевих бюджетів, затверджені Верховною Радою України при прийнятті закону про Державний бюджет України на 2021 рік.

Сформований проект обласного бюджету на 2021 рік **ґрунтується на виваженому підході до використання обмежених бюджетних ресурсів.**

Одним з основних завдань бюджетної політики на 2021 рік залишається забезпечення збалансованості та стійкості бюджетної системи, ефективності управління бюджетними коштами, результативності їх використання.

При розрахунку прогнозних показників бюджету Міністерством фінансів України враховувались основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 №671. Зокрема, **індекс споживчих цін** на 2021 рік становить **107,3 відсотка.**

Передбачено підвищення та встановлення **мінімальної заробітної плати** з 1 січня 2021 року – **6 000 гривень**, з 1 грудня – **6 500 гривень.**

Розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС з 1 січня 2021 року планується у сумі **2 670 гривень**, з 1 грудня - **2 893 гривні.**

При визначенні обсягу видатків обласного бюджету застосовано рекомендації, доведені листами Міністерства фінансів України від 18.09.2020 №05110-14-6/28827, від 28.11.2020 №05110-14-6/36573, та використано єдиний підхід, а саме:

- **по заробітній платі враховано зростання в результаті зростання мінімальної заробітної плати та підвищення I тарифного розряду 123,5 %;**
- **на медикаменти та продукти харчування враховано індекс споживчих цін 107,3%;**
- для розрахунку потреби в коштах на **оплату комунальних послуг та енергоносіїв** враховано індекс цін виробників промислової продукції **108,7%;**
- **інші видатки пропонуються на рівні 2020 року.**

Загальний обсяг видатків обласного бюджету на 2021р у проекті рішення становить **4 827,2 млн.грн.**, у т.ч.:

- по загальному фонду – **3 856,1 млн.грн.;**
- по спеціальному – **971,1 млн.грн.**

Оборотний касовий залишок бюджетних коштів – 1,0 млн.грн

Фінансовий ресурс обласного бюджету з урахуванням трансфертів з держбюджету (4 827,2 млн.грн.) сформований у т.ч. за рахунок повернення бюджетної позички КУ "Комбінат громадського харчування" (0,6 млн.грн.) та КП "Редакція газети "Одеські вісті" (0,75 млн.грн.), ДП "Хлібна база" (0,2 млн.грн.), ДП "Молнія" (2,0 млн.грн.).

Розподілений наступним чином:

- **Обласна рада – 165,6 млн.грн.;**
 - **Апарат облдержавної адміністрації – 2,5 млн.грн.;**
 - **Департамент освіти і науки облдержадміністрації 1 590,7 млн.грн.;**
 - **Департамент охорони здоров'я - 511,3 млн.грн.;**
 - **Департамент соціальної та сімейної політики – 372,0 млн.грн.;**
 - **Служба у справах дітей облдержадміністрації – 12,1 млн.грн.;**
 - **Управління культури, національностей, релігій – 432,8 млн.грн.;**
 - **Управління фізичної культури і спорту – 98,1 млн.грн.;**
 - **Департамент житлово-комунального господарства – 9,4 млн.грн.;**
 - **Управління капітального будівництва – 9,3 млн.грн.;**
 - **Управління транспортно-комунікаційної інфраструктури – 757,3 млн.грн.;**
 - **Управління аграрної політики – 0,3 млн.грн.;**
 - **Департамент економічної політики – 12,0 млн.грн.;**
 - **Департамент екології та природних ресурсів – 3,8 млн.грн.;**
 - **Департамент фінансів облдержадміністрації – 850,0 млн.грн.**
- (з урахуванням міжбюджетних трансфертів, резервного фонду, нерозподілених видатків).

На реалізацію регіональних програм в проекті обласного бюджету на 2020 рік передбачається **124,3 млн.грн.** (обласна програма надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам, організаціям) спільної власності територіальних громад Одеської області, які забезпечують діяльність обласної ради та обласної державної адміністрації, та діяльність яких спрямована на забезпечення соціально-економічного розвитку регіону), **38,7 млн.грн.** (обласна програма розвитку освіти Одещини на 2019-2021 роки у частині забезпечення діяльності комунального закладу «Рішельєвський ліцей»), орієнтовно на I квартал враховані видатки у сумі **39,4 млн.грн.** (обласна цільова програма "Здоров'я Одещини"), **29,3 млн.грн.** (обласна комплексна програма соціальної підтримки населення "Соціальний захист населення в Одеській області").

Розподіл фінансового ресурсу на регіональні програми та об'єкти бюджету розвитку буде передбачено у проекті рішення при внесенні змін до обласного бюджету на 2021 рік на наступній сесії обласної ради з урахуванням кредиторської заборгованості та фінансових зобов'язань, вільних залишків коштів на початок року та нерозподілених видатків у сумі 158,0 млн.грн.